

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jitky Denemarkové a soudců Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Pavla Freiberta v právní věci

žalobce: **P. K.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Polákem
sídlem Valová 2357/8, 789 01 Zábřeh

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
zastoupená Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o přiměřené zadostiučinění, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 19. března 2019, č. j. 12 C 72/2017 – 126 ve spojení s opravným usnesením ze dne 9. května 2019, č. j. 12 C 72/2017 – 140

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku I. co do povinnosti žalované zaplatit žalobci 50 000 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku potvrzuje, co do částky 20 000 Kč se rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku I. mění tak, že se žaloba zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Horáčková.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení před soudy obou stupňů 35 575 Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta Mgr. et Mgr. Marka Poláka.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 19. 3. 2019 soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 70 000 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (I.), žalobu zamítal co do částky 380 000 Kč (II.) a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 28 775 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce (III.). Opravným usnesením ze dne 9. 5. 2019 (12 C 72/2017-140) opravil odůvodnění v bodu 38. tak, že chybně uvedenou částku „80 000 Kč“ nahradil částkou „70 000 Kč“ (z důvodu administrativní chyby při vyhotovení usnesení s odkazem na ustanovení § 164 o. s. ř.).
2. Žalobce se původně domáhal na žalované zaplacení částky 560 000 Kč z důvodu přiměřeného zadostiučinění způsobeného mu trestním stíháním vedeným u Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 2 T 216/2014, když trestní stíhání proti osobě žalobce bylo zahájeno usnesením policie 3. 7. 2013, žalobce byl obviněn ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby dle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákona, po podání obžaloby byl žalobce rozsudkem Okresního soudu v Šumperku dne 3. 12. 2014 uznán vinným ze spáchání trestného činu, pro který byl obžalován. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 5. 2015 byl prvostupňový rozsudek zrušen, i přes závazné pokyny odvolacího soudu byl podruhé žalobce odsouzen soudem I. stupně, tento rozsudek Okresního soudu v Šumperku byl opětovně odvolacím krajským soudem zrušen rozsudkem z 1. 4. 2016 a současně byl žalobce zproštěn obžaloby pro skutky blíže vyjmenované. Trestní stíhání mělo za následek narušení psychiky žalobce, promítlo se do jeho zdravotních obtíží spočívajících v xxx xxx xxx (přetrvávající dodnes), kdy žalobce musel být léčen xxx, zdravotní problémy nepříznivě ovlivnily koncentraci žalobce, jeho osobní život a i jeho pověst v místě bydliště, když bydlí v menším městě (xxx), v tomto městě se lidé znají, trestní stíhání bylo veřejnosti známo, když provozuje jediný větší hotel v xxx, poskytuje služby místním podnikatelům a stal se pro ně tak méně důvěryhodným obchodním partnerem, byl nucen omezit rozsah poskytovaných služeb, vzdát se možnosti přijmout další zaměstnance pro rozvoj podnikání a zastavit veškeré investice, pozbyl tak dobrého jména úspěšného hoteliéra, trestní stíhání se nepříznivě dotklo při vyšetřování i jeho dcery, poškodilo i jeho manželku, učitelku na základní škole; žalobce trpěl pocity nespravedlnosti, když původně požadoval náhradu majetkové škody spočívající v nákladech vynaložených na právní zastoupení – na nutnou obhajobu a dále náhradu škody na zdraví i náhradu nemajetkové újmy. K výzvě soudu žalobce specifikoval, že částku 110 000 Kč uplatňoval z titulu majetkové újmy spočívající ve výdajích za právní zastoupení, toto však nemohl doložit, žalobu vzal proto zpět, soud proto v závislosti na částečném zpětvzetí žaloby řízení zastavil co do částky 110 000 Kč; následně žalobce upřesnil, že na zadostiučinění požaduje částku 240 000 Kč, v souvislosti s ublížením na zdraví částku 150 000 Kč a náhradu za trvání trestního řízení ve výši 60 000 Kč; pokud žalobce navrhl následně změnu žaloby s ohledem na změněná skutková tvrzení, z důvodu částečného zastavení řízení pro částku 110 000 Kč (z titulu původně tvrzené majetkové újmy) s ohledem na stav provedeného dokazování a z důvodu hospodárnosti soud změnu žaloby nepřipustil, předmětem řízení tak byla částka 450 000 Kč z titulu tvrzené nemajetkové újmy žalobce.
3. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby, když nepopírala vydání nezákonného rozhodnutí, žalobce však netvrdil a neprokazoval újmu v důsledku nezákonného trestního stíhání (vyjadřoval se pouze obecně ve smyslu zásahu do jeho osobního života v důsledku trestního stíhání, aniž by doložil příčinnou souvislost mezi nemajetkovou újmu a tímto trestním stíháním), žalovaná pokládala za přiměřené písemné učinění omluvy poté, kdy žalobce u ní dne 29. 9. 2016 uplatnil nárok na nemajetkovou újmu celkově ve výši 560 000 Kč (spočívající v náhradě nemajetkové újmy na zdraví

150 000 Kč a v náhradě nemajetkové újmy za délku řízení 60 000 Kč a za zásah do poškození jeho dobrého jména a poruchu psychického zdraví a dopad na rodinu v částce 350 000 Kč). Při jednání 2. 11. 2018 žalovaná vznesla námitku promlčení nároku žalobce co do částky 100 000 Kč, když z titulu nemajetkové újmy v důsledku nezákonného trestního stíhání požadoval před podáním žaloby žalobce 350 000 Kč po žalované, zatímco v žalobě uplatnil nárok na 450 000 Kč.

4. Soud I. stupně provedl ve věci dokazování blíže specifikovanými listinami, včetně obsahu spisu Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 2 T 216/2014, výsledkem žalobce i výpovědi svědkyně L. K. – manželky žalobce a po citaci ustanovení § 1, § 2, § 5, 7, 8, 14 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších změn a doplňků, uzavřel, že žaloba je částečně opodstatněná v situaci, když žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí (z titulu zásahu do jeho cti, poškození dobrého jména, nepříznivých dopadů na rodinu) v částce 350 000 Kč a dále 60 000 Kč v důsledku náhrady za délku řízení a dále částku 150 000 Kč z titulu náhrady škody na zdraví; žalovaná konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí v trestním stíhání, když po předchozích dvou odsuzujících rozhodnutích Okresního soudu v Šumperku byl rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě (č. j. 68 To 341/2015-983) žalobce zproštěn obžaloby, skutečnosti týkající se průběhu trestního stíhání včetně zahájení trestního stíhání a pravomocného skončení věci vzal soud za prokázané z obsahu spisu Okresního soudu v Šumperku; trestní stíhání žalobce skončilo pravomocně k datu 1. 4. 2016. Nejpozději dne 1. 4. 2016 se tak žalobce dozvěděl o tvrzené nemajetkové újmě způsobené mu nezákonným vedením trestního stíhání. Pokud žalobce uplatnil u žalované nárok na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 350 000 Kč dne 29. 9. 2016, došlo tak ke stavení promlčecí doby po dobu předběžného projednání nároku u žalované, a to nejdéle po dobu šesti měsíců (to je do 29. 3. 2017), žalobou uplatnil žalobce však nárok na zaplacení částky 560 000 Kč, a to dne 27. 3. 2017, teprve k výzvě soudu z 8. 6. 2017 žalobce uvedl, že se domáhá zaplacení částky 450 000 Kč z titulu nemajetkové újmy způsobené mu trestním stíháním. Z chronologického sledu je tak zřejmé, že žalobce požadoval vyšší náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání o 100 000 Kč, než požadoval mimosoudně v předchozí žádosti u žalované ze dne 29. 9. 2016. S ohledem na ustanovení § 32 zákona 82/1998 Sb., tak soud I. stupně uzavřel, že ve vztahu k částce 100 000 Kč požadované žalobcem z titulu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání byla důvodně vznesena žalovanou námitka promlčení z titulu marného uplynutí šestiměsíční promlčecí lhůty, co do částky 100 000 Kč se tak nezabýval žalobou po věcné stránce a v tomto rozsahu žalobu zamítnul, zatímco ve vztahu k částce 70 000 Kč (původně uvedené pod bodem 38. odůvodnění prvostupňového rozsudku nesprávně v částce 80 000 Kč a následně opravenou opravným usnesením na částku 70 000 Kč v bodě 38. odůvodnění prvostupňového rozsudku) shledal naplnění odpovědnostních předpokladů státu z titulu nezákonného rozhodnutí, když trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením ze dne 3. 7. 2013, pravomocně bylo skončeno k datu 1. 4. 2016. Odpovědnostní titul spočívá v nezákonném rozhodnutí (nezákonném trestním stíhání), když tato existence odpovědnostního titulu nebyla mezi stranami sporná, pouze spornou byla výše odškodnění. S odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu ČR (30 Cdo 2555/2010, 30 Cdo 4280/2011, 30 Cdo 2813/2011 i rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 428/05) po zhodnocení obsahu výpovědi žalobce i výpovědi jeho manželky – svědkyně K. tak uzavřel, že žalobce prokázal vznik nemajetkové újmy, když s přihlédnutím k povaze trestní věci, délce trestního řízení i po zhodnocení dopadu trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce shledal opodstatněným nikoli konstatování porušení práva, ale přiznání přiměřeného zadostiučinění v peněžní formě. Přihlédl přitom k tomu, že žalobci hrozil nepodmíněný trest odnětí svobody (se sazbou 2 až 8 let), mělo se jednat o trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, tuto povahu věci hodnotil soud spíše jako méně závažnou, kdy hospodářskou kriminalitu pokládal z hlediska celospolečenského za méně závažnou než například trestné činy proti životu a zdraví, délka trestního stíhání (2 roky a 9 měsíců) nebyla nikterak nepřiměřená, když 2x rozhodoval soud I. stupně i 2x odvolací soud, když při obvinění z hospodářské kriminality klade řízení vyšší nároky na orgány činné v trestním řízení z hlediska dokazování, žalobce byl v nejistotě

až do pravomocného skončení trestního stíhání, byl 2x odsouzen a byl zproštěn až druhým rozhodnutím odvolacího soudu. Dopady trestního stíhání v osobnostní sféře vzal za prokázané z výsledku manželky žalobce (svědkyně) i výsledku samotného žalobce, kdy trestní stíhání mělo nepříznivý dopad na atmosféru v rodině (lidem v pracovním okolí manželky, která je učitelkou, byla informace o trestním stíhání známa, což mělo vliv na pohodu ve společné domácnosti i na manželské soužití), rovněž trestní stíhání mělo dopady na pracovní sféru žalobce (který se nemohl plně soustředit na podnikání, projevovali k němu nedůvěru obchodní partneři), jiné výraznější zásahy v pracovní sféře však nebyly žalobcem prokázány. Pokud žalobce tvrdil v důsledku trestního stíhání závažné dopady na jeho zdraví (přetrvávající potíže xxx xxx xxx), z provedeného dokazování vyplynulo, že žalobce i před zahájením trestního stíhání občas bral léky na uklidnění (spíše výjimečně), nebylo možno dospět k závěru o jediné příčině jeho psychických potíží v důsledku trestního stíhání, ačkoli se mohlo jednat i o příčinu významnou, trestní stíhání přitom nebylo medializováno, žalobce nebyl vazebně stíhán ani omezen na svobodě. V souladu s konstantní judikaturou (zejména 30 Cdo 3212/2015) soud I. stupně provedl srovnání s jinými obdobnými případy odškodnění, zejména ve vztahu k rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 31 C 617/2014 (trestní stíhání vedené pro trestný čin podvodu, kdy obviněné hrozil trest odnětí svobody 2 až 8 let a trestní stíhání probíhalo 2 roky a 7 měsíců a kdy se poškozené v důsledku nezákonného trestního stíhání dostalo zadostiučinění ve výši 50 000 Kč); soud přihlížel k okolnosti, že žalobce byl 2x odsouzen, což zintenzivnilo zásah trestního stíhání do jeho osobnostní sféry, a proto mu přiznal na adekvátním zadostiučinění 70 000 Kč (výrokem I.), co do zbývající částky žalobu zamítl výrokem II. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a přiznal procesně úspěšnému žalobci při odměně za 1 úkon právní služby advokáta 3 100 Kč s přihlédnutím k úkonům advokáta spočívajících v převzetí věci, sepisu žaloby, dvou účastí na ústním jednání, částečném zpětvzetí žaloby i doplnění podání, s přihlédnutím k 6 úkonům a 6 paušálním náhradám hotových výdajů po 300 Kč, to je na nákladech právního zastoupení v součtu 20 400 Kč, když nepřiznal žalobci odměnu za úkon spočívající v nákladech souvisejících s projednáním uplatněného nároku u příslušného úřadu, dále přiznal odměnu advokátovi na cestovním na cestě trasa Zábřeh-Praha a zpět ke dvěma ústním jednáním podle bližší specifikace uvedené v bodech 42. až 44. odůvodnění rozsudku a dále přiznal na ztrátě času advokáta za promeškaný čas za 24 půlhodin advokáta po 100 Kč to je 2 400 Kč, v součtu 28 775 Kč.

5. Proti vyhovujícímu výroku I. a závislému výroku o nákladech řízení III. podala žalovaná včasné a přípustné odvolání z důvodu neúplně provedeného dokazování a nesprávného právního posouzení věci. Soudu I. stupně žalovaná vytýkala, že nekriticky přijal výpověď žalobce a jeho manželky, aniž by zhodnotil věrohodnost svědkyně (manželky žalobce) v situaci, kdy vypovídací hodnota svědecké výpovědi manželky je snížena úzkým vztahem svědkyně k žalobci, jejím zájmem na majetkovém prospěchu žalobce a i okolností, že četla protokol z jednání ze dne 2. 11. 2018; podle odvolatelky žalobce neprokázal zásah do jeho osobnostní sféry v důsledku trestního stíhání (s výjimkou lékařské zprávy), když z trestního spisu je zřejmé, že žalobce nebyl osobou bezúhonnou, v minulosti proti němu již bylo vedeno trestní stíhání a byl pravomocně trestně odsouzen, byly vedeny proti němu exekuce, z tohoto důvodu nemohl být společníkem společnosti s ručením omezeným, formálně vystupovala v této firmě proto jeho dcera, právě s ohledem na trestní stíhání nebylo možno presumovat dobrou pověst, dobré jméno žalobcem. Z tohoto titulu žalovaná nesouhlasila s poskytnutím peněžitého zadostiučinění. Pokud soud I. stupně provedl test srovnání s jiným obdobným sporem (vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 31 C 617/2014), právě s ohledem na odškodnění z důvodu nezákonně vedeného trestního stíhání z důvodu jiného trestného činu (trestný čin podvodu) nebylo podle odvolatelky opodstatněné provedení srovnání soudem I. stupně. Pokud odvolání do prvního odsuzujícího rozsudku v trestním řízení podal žalobce a nikoli státní zástupce, nemohla u žalobce být obava z nepodmíněného trestu odnětí svobody, tento mohl být maximálně ohrožen podmíněným trestem odnětí svobody, u žalobce rovněž nedošlo k zásahu do zdravotní sféry v mimořádném rozsahu (tak jako tomu bylo ve srovnatelném sporu shora

označeném). Navrhla proto rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. změnit a žalobu zamítnout.

6. Žalobce navrhl ve svém vyjádření k odvolání žalované rozsudek potvrdit jako věcně správný, když ve snaze ukončit soudní řízení sám odvolání nepodal, ačkoliv pokládal odškodnění přiznané soudem I. stupně za zcela symbolické. Žalovaná podle žalobce sama popírá vlastní zásady fungování právního státu, když sice žalobce byl v minulosti odsouzen, došlo však k zahlázení trestu, žalovaná ani nerespektovala princip presumpce nevinu žalobce ani obsah Ústavního nálezu sp. zn. III. ÚS 1976/09 a IV. ÚS 428/05, dle kterých se presumuje dotčení poškozené osoby v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání v jeho osobnostní sféře. Žalobce byl trestně odsouzen před více než 15 roky, kdy jeho okolí není tato skutečnost známa, jednalo se o skutek v souvislosti s provozem motorového vozidla, nikoli o jinou závažnou trestnou činnost, na žalobce je nutno pohlížet jako na osobu bezúhonnou; pokud byla vedena exekuce proti žalobci, byli jeho přátelé a známí seznámeni s důvody exekuce, kdy žalobce v dobré víře v přátelské vztahy s dlužníkem v situaci, kdy se zaručil za dluh dlužníka u banky, byl nucen v důsledku porušení povinnosti dlužníka hradit milionové částky na jistinu bankovního úvěru (jednalo se přitom o citelný zásah do majetkové sféry žalobce, který přišel i o vlastní byt), s ohledem na vlastní ekonomickou situaci byl žalobce nucen zapojit do podnikatelské činnosti manželku, žalobce se však snažil být aktivní a řešit situaci vlastními schopnostmi a úsilím. Poukázal i na okolnost, že trestná činnost spojená s daňovými úniky při obchodování s lehkými topnými oleji a pohonnými hmotami v regionu, kde žalobce bydlí, byla vnímána mimořádně citlivě, právě s ohledem na další probíhající trestní řízení v uvedené lokalitě, proto spojení žalobce s touto kauzou znamenalo citelný zásah do pověsti žalobce. Výpověď manželky, která je zaměstnána jako učitelka, odrážela faktický stav žalobce a jeho rodiny v době trestního stíhání, výpověď manželky žalobce přitom byla potvrzována lékařskou zprávou, kdy následkem trestního řízení se zdravotní stav žalobce zhoršil, sama manželka žalobce připouštěla, že jí byl znám obsah výpovědi manžela z jednání u soudu, což v manželském soužití nepokládá žalobce za neobvyklé. Pokud odvolatelka argumentovala po prvním nepravomocném odsuzujícím rozsudku, že žalobce byl ohrožen v budoucnu pouze podmíněně uloženým trestem, opomíjela odvolatelka, možnost přeměny podmíněně odloženého výkonu trestu či nebezpečí náhrady škody, kterou byl žalobce ohrožen (cca 2 000 000 Kč). Žalobce poukazyval i na nevhodné chování soudkyně, která komentovala po skončení trestního jednání jeho trestnou činnost, ani toto podle žalobce nelze odčinit omluvou vyjádřenou odvolatelkou; navrhl proto napadené rozhodnutí potvrdit.
7. Odvolací soud rozhodl bez nařízení jednání, když s tímto postupem souhlasili účastníci ve smyslu § 214 odst. 3 o. s. ř.; poté odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek (ve spojení s opravným usnesením) podle § 212 a § 212a o. s. ř. pouze v odvoláním dotčeném rozsahu, to je pouze ve vyhovujícím výroku I. a v závislém výroku III., když odvoláním nebyl dotčen zamítavý výrok II., tento tak nabyl samostatně právní moci. Vzhledem k tomu, že zamítavý výrok II. nebyl odvoláním dotčen, nevyjadřuje se odvolací soud k závěrům soudu I. stupně k promlčení části tvrzeného nároku žalobce ve vztahu k předchozímu uplatnění nároku v rámci předběžného projednání nároku u Ministerstva spravedlnosti a částce uplatněné žalobcem u Ministerstva spravedlnosti a v tomto řízení (k bodům 24. až 26. odůvodnění prvostupňového rozsudku).
8. Odvolání žalované shledal odvolací soud částečně opodstatněným, a to pouze ve vztahu k výši částky přiznané žalobci z titulu zadostiučinění.
9. Soud I. stupně provedl dokazování v dostatečném rozsahu, další doplnění dokazování se jeví odvolacímu soudu nadbytečné; své skutkové závěry výstižně vyjádřené pod body 9. až 13. odůvodnění prvostupňového rozsudku soud I. stupně správně zhodnotil se zřetelem k ustanovením § 132 a § 157 o. s. ř. a svá úplná skutková zjištění posoudil správně i po právní stránce, když správně citoval dotčená ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších změn a

doplňků, kdy obsah těchto ustanovení správně vyložil v poměrech konkrétní projednávané věci.

10. Shodně se soudem I. stupně odvolací soud uzavírá, že byly splněny odpovědnostní předpoklady státu za žalobcem tvrzenou nemajetkovou újmu, a to z titulu nezákonného rozhodnutí, když na základě usnesení policie ze dne 3. 7. 2013 o zahájení trestního stíhání pro spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby (§ 240 odst. 1 a 2 písm. c) trestního zákoníku) po dokazování provedeném soudem I. i II. stupně (a vydání dvou rozsudků soudu I. stupně a dvou rozsudků odvolacího soudu) došlo pravomocně k datu 1. 4. 2016 ke zrušení předchozího prvostupňového odsuzujícího rozsudku a zproštění žalobce obžaloby, neboť podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci, č. j. 68 To 341/2015-983 v obžalobě označené skutky nebyly trestným činem. Soud I. prvního stupně správně odkazoval na jím blíže citovanou judikaturu Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu, z hlediska naplnění odpovědnostních předpokladů státu za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání, správně rovněž uzavřel, že v důsledku obecně presumovaných nepříznivých dopadů trestního stíhání do poměrů poškozeného obžalovaného, který následně byl obžaloby zproštěn/ II. ÚS 642/05, IV ÚS 3183/15/, není možno paušálně stanovit výši zadostiučinění pro každý případ trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem; není ani možné matematicky stanovit výši zadostiučinění za určitý časový úsek trestního stíhání předem pro všechny případy; v takových řízeních je na soudu, aby výši zadostiučinění stanovil s ohledem na specifické okolnosti konkrétního případu (30 Cdo 2813/2011, 30 Cdo 4280/2011), a to s přihlédnutím k okolnosti, že újma na straně poškozeného musí být prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postižená (30 Cdo 2555/2010).
11. Shodně se soudem I. stupně zastává odvolací soud názor, že v případě žalobce je na místě poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích, když nepostačuje samotné konstatování porušení práva (ve smyslu odvolacích námitek odvolatelky), kdy soud I. stupně správně při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění při hodnocení závažnosti vzniklé újmy přihlížel k okolnostem, za kterých k nemajetkové újmě došlo, správně provedl úvahy se zaměřením na povahu trestní věci, délku trestního řízení i následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozeného žalobce. Soud I. stupně však v souladu s konstantní judikaturou zcela výstižně nezhodnotil okolnosti zahájení trestního stíhání usnesením Policie Šumperk ze dne 3. 7. 2013, kdy policie byla nucena věc vyšetřit na základě trestního oznámení Finančního úřadu v Zábřehu ze dne 19. 11. 2012, žalobce byl jedním z podezřelých ve vztahu k daňovému subjektu xxx xxx xxx, kdy jako zplnomocněná osoba jednatelkou (dcerou žalobce – vystupující ve společnosti pouze formálně) se zásadní měrou podílel na předmětu podnikání této společnosti; s ohledem na charakter trestné činnosti i lokalitu, ve které byla obdobná trestná činnost vyšetřována, byl zcela legitimní zájem státu po provedené finanční kontrole na prošetření osob a následném trestním stíhání osob fakticky jednajících za společnost zabývající se nákupem a prodejem pohonných hmot, když se mělo jednat údajně na základě neoprávněného zahrnutí daňových dokladů do daňového příznání společnosti xxx xxx xxx a tím způsobení škody státu řádově v částce 1 000 000 Kč. Se závěrem soudu I. stupně o přiměřené délce trestního řízení rovněž souhlasí odvolací soud, kdy ve vztahu k fiskálnímu zájmu státu nelze hodnotit údajnou trestnou činnost (pro kterou byl žalobce stíhán) jako méně závažnou, i když z hlediska chápání společnosti ve vztahu k trestným činům proti životu a zdraví souhlasí odvolací soud se závěrem o povaze trestné činnosti méně závažné; podle obsahu trestního spisu a charakteru trestné činnosti je evidentní, že soud I. i II. stupně v trestním řízení prováděl obsáhlé dokazování, kdy následně došlo ke zproštění žalobce obžaloby po obsáhlém doplnění dokazování odvolacím soudem; tyto okolnosti správně zvážil soud I. stupně jako důvody pro příznání zadostiučinění v peněžité formě. Odvolací soud se rovněž připojuje k závěrům soudu I. stupně o nepříznivých důsledcích trestního stíhání na psychický i fyzický stav žalobce po dobu trestního stíhání; soud I. stupně v tomto směru rovněž žalobce i správně poučil ve smyslu § 118b o. s. ř., kdy po tomto poučení soudem však žalobce netvrdil ani neprokazoval

mimořádně závažné důsledky trestního stíhání na jeho nepříznivý zdravotní stav. Pokud sám žalobce uváděl, že na jeho jmění byla vedena exekuce pro vysoký dluh a že z formálních důvodů nemohl podnikat ve společnosti s ručením omezeným, obcházel tak žalobce fakticky příslušná ustanovení obchodního zákoníku (případně zákona o obchodních korporacích), lze tak stěží dovodit, že vedení trestního stíhání proti jeho osobě tak mělo mimořádný nepříznivý dopad na jeho podnikatelské aktivity (které vykonával jako osoba zplnomocněná samostatným podnikatelským subjektem); k této okolnosti přihlédl odvolací soud při stanovení výše peněžitého plnění, které se má dostat žalobci z titulu přiměřeného zadostiučinění ve smyslu § 31a zákona č. 82/1998 Sb., když po provedení příslušného testu proporcionality (srovnání s jinými obdobnými případy) dospěl odvolací soud k závěru o přiměřenosti zadostiučinění v penězích v částce 50 000 Kč a nikoliv částce 70 000 Kč, kterou vyhovujícím výrokem I. přiznal žalobci soud I. stupně. Soud I. stupně správně provedl srovnání s obdobnými případy s odkazem na správně konstатовanou judikaturu, ve srovnání však s případem projednávaným rovněž u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 31 C 617/2014 s přihlédnutím k poměrům každé projednávané věci nesprávně dospěl k částce 70 000 Kč. V jiném případě zmiňovaném soudem I. stupně v bodě 36. odůvodnění se jednalo o poškozenou, stíhanou za podvod, která prokázala závažnou zdravotní újmu v jejích poměrech (xxx onemocnění), v poměrech žalobce mimořádný zásah do jeho osobnostní sféry (nad rámec vyvratitelné právní domněnky uvedené v rozhodnutí Ústavního soudu ČR IV. ÚS 428/05 o nepříznivých zásazích trestního stíhání do poměrů poškozeného následně zproštěného obžaloby) neprokázal; nelze tak uzavřít, že došlo ve značné míře ke snížení jeho důstojnosti a vážnosti ve společnosti ve smyslu ústavního nálezu IV. ÚS 642/05 (zejména pokud žalobce nemohl z formálních důvodů jednat za společnost, v níž z formálních důvodů vystupovala jeho dcera); v tomto směru žalobce nesplnil povinnost tvrzení a povinnost důkazní, jak bylo již shora uvedeno soudem I. stupně. Důvodem pro vyšší finanční odškodnění nemohou být ani tvrzení žalobce o případném nevhodném či ponižujícím chování trestní soudkyně Okresního soudu Šumperk, pověřené dle rozvrhu práce projednáním věci, když z obsahu trestního spisu (z protokolu o jednání) se takové skutečnosti nepodávají.

12. Po zhodnocení okolností zahájení trestního stíhání, neprokázání mimořádných dopadů do osobnostní sféry žalobce v důsledku trestního stíhání, s přihlédnutím k fiskálnímu zájmu státu na vyšetření věci nikoliv nezávažné povahy i s přihlédnutím k okolnostem zproštění žalobce obžaloby, který byl zproštěn pro nedostatek nepřímého úmyslu na trestné činnosti, dospěl odvolací soud k důvodnosti podaného odvolání ve vztahu ke snížení částky, kterou pokládá odvolací soud za souladnou s obecně sdílenou představou spravedlnosti, které by se z hlediska obecné slušnosti mělo poškozenému dostat; za tuto částku pokládá odvolací soud 50 000 Kč. Výše přiznaného zadostiučinění se tak zjevně neodlišuje od zadostiučinění přiznaného v jiném obdobném skutkovém případě (30 Cdo 3867/2011), když ve vztahu k následkům v osobnostní sféře prokázaným žalobcem jeho výsledkem i výsledkem jeho manželky (30 Cdo 2555/2010 a 30 Cdo 3212/2015) lze pokládat za adekvátní kompenzaci částku pouze 50 000 Kč (a to i se zřetelem k závěrům vyjádřeným Ústavním soudem v jeho rozhodnutích sp. zn. I. ÚS 554/04, II. ÚS 590/08, IV. ÚS 642/05, IV. ÚS 3193/10). Žalobci se v daném případě nepodařilo prokázat jeho obecné tvrzení při zásahu do jeho osobní integrity, že se jednalo o zásah natolik vážný, který by způsobil diagnostikované poškození zdraví, představující samostatnou škodu na zdraví ve smyslu nároku uplatnitelného podle § 26 zákona 82/98 Sb. (ve spojení s ustanovením § 444 občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013), když postupně v průběhu řízení žalobce skutkově upřesňoval původně žalovanou částku, v tomto směru měnil i svá skutková tvrzení a následně se náhrady škody na zdraví z titulu tohoto samostatného nároku ani nedomáhal. Nad rámec odůvodnění odvolací soud uvádí, že s ohledem na předchozí zahlazení pravomocného odsouzení žalobce (za jinou trestnou činnost) je nutno vycházet z presumpce nevin, tato okolnost neměla vliv na stanovení výše peněžitého zadostiučinění, které z důvodů výše uvedených žalobci přiznal odvolací soud. Pokud odvolatelka znevěrohodňovala výpověď svědkyně- manželky žalobce, je obsah této výpovědi

v souladu s důkazy provedenými soudem I. stupně, když s ohledem na každodenní soužití manželů i v době trestního stíhání nelze pokládat za nikterak mimořádné, pokud manželé o této zásadní okolnosti v průběhu sporu hovoří či se o průběh sporu zajímají a kdy autenticky mohou posoudit dopady stíhání i na psychický či zdravotní stav partnera.

13. Z důvodů shora blíže specifikovaných odvolací soud potvrdil napadený rozsudek co do částky 50 000 Kč, kterou je povinna zaplatit žalovaná žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku (soud správně stanovil delší lhůtu k plnění s ohledem na napojení žalované na státní rozpočet); co do částky 20 000 Kč rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku odvolací soud změnil za použití ustanovení § 220 o. s. ř. tak, že žalobu zamítl.
14. S ohledem na procesní úspěch žalobce a konstantní judikaturu, kdy ve vztahu k přisouzené nemajetkové újmě je nutno při náhradě účelně vynaložených nákladů účastníka zastoupeného advokátem vycházet ze sazby 3 100 Kč za 1 úkon právní pomoci advokáta, soud I. stupně správně vypočetl náhradu těchto nákladů řízení pod body 39. až 46. prvostupňového rozsudku; pro stručnost a výstižnost odvolací soud na toto odůvodnění při výpočtu částky přisouzené žalobci za zastupování advokátem před soudem I. stupně odkazuje; s ohledem na procesní úspěch žalobce v odvolacím řízení (kdy nelze vycházet pouze z výše přiznaného plnění) tak přiznal odvolací soud na účelně vynaložených nákladech odvolacího řízení žalobci odměnu za 2 úkony právní pomoci advokáta (spočívající ve vyjádření k odvolání a v poradě s klientem podle protokolu advokáta ze dne 29. 8. 2019), a to 2x po 3 100 Kč, po připočtení 2 paušálních náhrad hotových výdajů 2x 300 Kč, to je po připočtení částky 600 Kč v součtu 6 800 Kč; vzhledem k tomu, že advokát nedoložil, že je plátcem DPH, činily celkem náklady za řízení před soudem I. i II. stupně v součtu 35 575 Kč (28 775 + 6 800), tuto částku je povinna zaplatit žalovaná žalobci k rukám právního zástupce žalobce v patnáctidenní lhůtě od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 8. ledna 2020

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu